

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
27.06.2025
RT II, 30.01.2025, 2

Kaebemenetlust käsitlev lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokoll

Vastu võetud 19.12.2011

[Kaebemenetlust käsitleva lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolliga ühinemise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu Eesti Vabariigi suhtes jõustumise kohta](#)

[Lapse õiguste konventsioon](#)

*Tõlge inglise keelest eesti keelde
Tõlkel on informatiivne tähendus*

Käesoleva protokolliga osalisriigid,

arvestades, et vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas välja kuulutatud printsiipidele on kõigi inimeste sünnipärase väärikuse ja võrdsete ning võõrandamatute õiguste tunnustamine vabaduse, õigluse ning rahu tagatiseks maailmas,

nentides, et lapse õiguste konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) osalisriigid tunnustavad selles sätestatud õigusi igale nende jurisdiktsiooni alla kuuluvale lapsele ilma igasuguse diskrimineerimiseta, sõltumata lapse või tema vanema või eestkostja rassist, nahavärvist, soost, keelest, usutunnistusest, poliitilistest või muudest veendumustest, rahvuslikust, etnilisest või sotsiaalsest päritolust, varalisest seisundist, puudest, sünnist või muust seisundist,

kinnitadeskõigi inimõiguste ja põhivabaduste universaalsust, jagamatust, vastastikust sõltuvust ja seoseid,

kinnitades kalapse kui õiguste subjekti ja inimväärika ning areneva võimekusega inimese staatust,

tunnistades, et laste eriline ja sõltuv staatus võib tekitada neile tõelisi raskusi nende õiguste rikkumise korral õiguskaitsevahendite taotlemisel,

arvestades, et käesolev protokoll tugevdab ja täiendab riiklikke ja piirkondlikke mehhanisme, mis võimaldavad lastel esitada kaebusi oma õiguste rikkumise kohta,

tunnistades, et lapse õiguste rikkumise korral õiguskaitsevahendite kasutamisel tuleb esmajärjekorras arvestada lapse parimaid huve ning et selliste õiguskaitsevahendite puhul tuleb arvesse võtta vajadust lapsesõbralike menetluste järele kõigil tasanditel,

julgustadesosalisriike välja töötama asjakohaseid riiklikke mehhanisme, et võimaldada lapsele, kelle õigusi on rikutud, juurdepääsu tõhusatele õiguskaitsevahenditele riigisisisel tasandil,

tuletades meelde, et riiklikud inimõiguste institutsioonid ja muud asjaomased spetsialiseeritud institutsioonid, kelle ülesanne on edendada ja kaitsta lapse õigusi, võivad selles osas mängida olulist rolli,

arvestades, et selliste riigisiseste mehhanismide tugevdamiseks ja täiendamiseks ning konventsiooni ja vajaduse korral selle fakultatiivprotokollide (mis käsitlevad laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat ning laste osalemist relvastatud konfliktides) rakendamise edasiseks tõhustamiseks oleks asjakohane võimaldada lapse õiguste komiteel (edaspidi „komitee“) täita käesolevas protokollis sätestatud ülesandeid,

on kokku leppinud järgmises.

I OSA. ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL 1. LAPSE ÕIGUSTE KOMITEE PÄDEVUS

1. Käesoleva protokolliga osalisriik tunnustab käesoleva protokolliga sätestatud komitee pädevust.
2. Komitee ei kasuta oma pädevust seoses käesoleva protokolliga osalisriigiga küsimustes, mis puudutavad õiguste rikkumisi, mis on sätestatud õigusaktis, mille osaline see riik ei ole.
3. Komitee ei võta vastu tühtegi kaebust, mis käsitleb riiki, kes pole käesoleva protokolliga osaline.

ARTIKKEL 2. KOMITEE TEGEVUST SUUNAVAD ÜLDPÕHIMÕTTED

Käesoleva protokolliga talle antud ülesannete täitmisel juhindub komitee lapse parimate huvide põhimõttest. Samuti võtab ta arvesse lapse õigusi ja seisukohti, kusjuures lapse seisukohti kaalutakse vastavalt lapse vanusele ja küpsusele.

ARTIKKEL 3. TÖÖKORD

1. Komitee võtab vastu töökorra, mida tuleb järgida talle käesoleva protokolliga antud ülesannete täitmisel. Seda tehes võtab ta eelkõige arvesse käesoleva protokolliga artiklit 2, et tagada lastesõbralikud menetlused.
2. Komitee lisab oma töökorda kaitsemeetmed, et vältida lapse manipuleerimist tema nimel tegutsevate isikute poolt, ning võib keelduda iga kaebuse läbivaatamisest, mida ta ei pea lapse huvides olevaks.

ARTIKKEL 4. KAITSEMEETMED

1. Osalisriik võtab kõik vajalikud meetmed, tagamaks, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad isikud ei oleks allutatud inimõiguste rikkumisele, väärkohtlemisele või hirmutamisele komiteega käesoleva protokolliga kohaselt kaebuse esitamise või koostöö tõttu.
2. Asjaomaste üksikisikute või üksikisikute rühmade identiteeti ei avalikustata ilma nende selgesõnalise nõusolekuta.

II OSA. KAEBEMENETLUS

ARTIKKEL 5. INDIVIDUAALSED KAEBUSED

1. Kaebusi võib esitada osalisriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv üksikisik või üksikisikute rühm (või seda teha nende nimel), kes väidab, et asjaomane osalisriik on rikkunud mis tahes õigusi, mis on sätestatud mis tahes järgmises dokumendis, mille osaline see riik on:
 - a. konventsioon;
 - b. laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokoll;
 - c. konventsiooni fakultatiivprotokoll laste osalemise kohta relvastatud konfliktides.
2. Kui kaebus esitatakse üksikisiku või üksikisikute rühma nimel, peab see toimuma nende nõusolekul, välja arvatud juhul, kui autor suudab põhjendada, et ta tegutseb nende nimel ilma sellise nõusolekuta.

ARTIKKEL 6. AJUTISTE MEETMETE KOHALDAMINE

1. Komitee võib igal ajal pärast kaebuse saamist ja enne sisulise otsuse tegemist edastada asjaomasele osalisriigile kiireloomuliseks kaalumiseks taotluse, et osalisriik võtaks erakorralistel asjaoludel vajalikud ajutised meetmed, et vältida väidetava rikkumise ohvrile või ohvritele tekitatud võimalikku korvamatut kahju.
2. Kui komitee kasutab käesoleva artikli lõike 1 alusel oma kaalutusõigust, ei tähenda see otsust kaebuse vastuvõetavuse või sisu kohta.

ARTIKKEL 7. VASTUVÕETAVUS

Komitee peab kaebust vastuvõetamatuks, kui:

- a. kaebus on anonüümne;
- b. kaebus ei ole esitatud kirjalikult;
- c. kaebus kujutab endast selliste kaebuste esitamise õiguse kuritarvitamist või on vastuolus konventsiooni ja/või selle fakultatiivprotokollide sätetega;
- d. komitee on sama küsimuse juba läbi vaadatud või seda on uuritud või uuritakse mõne muu rahvusvahelise uurimis- või lahendamismenetluse raames;
- e. kõik olemasolevad riigisisised õiguskaitsevahendid ei ole ammendatud. See ei kehti juhul, kui õiguskaitsevahendite kohaldamine on ebamõistlikult pikaajaline või kui on ebatõenäoline, et need toovad tõhusat abi;
- f. kaebus on ilmselgelt põhjendamatu või ei ole piisavalt põhjendatud;
- g. kaebuse aluseks olevad asjaolud toimusid enne käesoleva protokolliga jõustumist asjaomase osalisriigi suhtes, välja arvatud juhul, kui need asjaolud jätkusid pärast seda kuupäeva;
- h. kaebust ei esitata ühe aasta jooksul pärast riigisiseste õiguskaitsevahendite ammendamist, välja arvatud juhul, kui autor suudab tõendada, et kaebust ei olnud võimalik selle tähtaja jooksul esitada.

ARTIKKEL 8. KAEBUSE EDASTAMINE

1. Välja arvatud juhul, kui komitee peab kaebust vastuvõetamatuks ilma asjaomasele osalisriigile viitamata, edastab komitee kõik talle käesoleva protokolli alusel esitatud kaebused konfidentsiaalselt asjaomasele osalisriigile niipea kui võimalik.
2. Osalisriik esitab komiteele kirjalikud selgitused või avaldused, milles ta selgitab küsimust ja võimalikke õiguskaitsevahendeid. Osalisriik esitab oma vastuse võimalikult kiiresti ja kuue kuu jooksul.

ARTIKKEL 9. RAHUMEELNE LAHENDUS

1. Komitee osutab oma häid teeneid asjaomastele pooltele, et jõuda küsimuse rahumeelse lahendamiseni konventsioonis ja/või selle fakultatiivprotokollides sätestatud kohustuste täitmise alusel.
2. Komitee egiidi all saavutatud kokkuleppega rahumeelse lahendamise kohta lõpetatakse kaebuse läbivaatamine käesoleva protokolli alusel.

ARTIKKEL 10. KAEBUSTE LÄBIVAATAMINE

1. Komitee vaatab käesoleva protokolli alusel saadud kaebused võimalikult kiiresti läbi, võttes arvesse kõiki talle esitatud dokumente, tingimusel et need dokumendid edastatakse asjaomastele pooltele.
2. Komitee peab käesoleva protokolli alusel saadud kaebuste läbivaatamisel kinniseid koosolekuid.
3. Kui komitee on taotlenud ajutiste meetmete kohaldamist, siis kiirendab ta kaebuse läbivaatamist.
4. Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste väidetava rikkumise kohta esitatud kaebuste läbivaatamisel kaalub komitee konventsiooni artikli 4 kohaselt osalisriigi poolt võetud meetmete mõistlikkust. Seejuures peab komitee silmas, et osalisriik võib võtta mitmesuguseid võimalikke poliitilisi meetmeid konventsioonis sätestatud majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rakendamiseks.
5. Pärast kaebuse läbivaatamist edastab komitee viivitamata oma seisukohad kaebuse kohta koos võimalike soovitusetega asjaomastele pooltele.

ARTIKKEL 11. JÄRELMEETMED

1. Osalisriik võtab nõuetekohaselt arvesse komitee seisukohti ja võimalikke soovitusi ning esitab komiteele kirjaliku vastuse, mis sisaldab teavet komitee seisukohti ja soovitusi silmas pidades võetud ja kavandatud meetmete kohta. Osalisriik esitab oma vastuse võimalikult kiiresti ja kuue kuu jooksul.
2. Komitee võib kutsuda osalisriiki üles esitama täiendavat teavet meetmete kohta, mida osalisriik on võtnud vastuseks tema seisukohtadele või soovitusetele või rahumeelse kokkuleppe rakendamisele, kui see on asjakohane, sealhulgas, kui komitee peab seda asjakohaseks, konventsiooni artikli 44, laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokolli artikli 12 või vajaduse korral laste relvastatud konfliktidesse kaasamist käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokolli artikli 8 alusel esitatavates hilisemates aruannetes.

ARTIKKEL 12. RIIKIDEVAHELISED KAEBUSED

1. Käesoleva protokolli osalisriik võib igal ajal deklareerida, et ta tunnustab komitee pädevust võtta vastu ja käsitleda kaebusi, milles osalisriik väidab, et teine osalisriik ei täida oma kohustusi, mis tulenevad mõnest järgmisest dokumendist, mille osaline asjaomane riik on:
 - a. konventsioon;
 - b. laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokoll;
 - c. konventsiooni fakultatiivprotokoll laste osalemise kohta relvastatud konfliktides.
2. Komitee ei võta vastu kaebusi osalisriigi kohta ega osalisriigilt endalt, kes ei ole sellist avaldust esitanud.
3. Komitee osutab oma häid teeneid asjaomastele osalisriikidele, et jõuda küsimuses rahumeelse lahendamiseni konventsioonis ja selle fakultatiivprotokollides sätestatud kohustuste täitmise alusel.
4. Käesoleva artikli lõike 1 kohase avalduse annavad osalisriigid hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes edastab selle koopiaid teistele osalisriikidele. Avalduse võib mis tahes ajal tagasi võtta, teatades sellest peasekretärile. Selline tagasivõtmine ei piira käesoleva artikli alusel juba edastatud kaebuse esemeks olevate küsimuste läbivaatamist; pärast seda, kui peasekretär on saanud teate avalduse tagasivõtmise kohta, ei saa ühegi osalisriigi poolt käesoleva artikli alusel enam kaebusi vastu võtta, välja arvatud juhul, kui asjaomane osalisriik on esitanud uue avalduse.

III OSA. UURIMISMENETLUS

ARTIKKEL 13. UURIMISMENETLUS TÖSISTE VÕI SÜSTEMAATILISTE RIKKUMISTE KORRAL

1. Kui komitee saab usaldusväärset teavet, mis viitab sellele, et osalisriik rikub tõsiselt või süstemaatiliselt konventsioonis või selle fakultatiivprotokollides sätestatud õigusi, mis käsitlevad laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat või laste osalemist relvastatud konfliktides, kutsub komitee osalisriiki üles tegema koostööd teabe läbivaatamisel ja esitama sel eesmärgil viivitamata tähelepanekuid asjaomase teabe kohta.
2. Võttes arvesse kõiki asjaomase osalisriigi poolt esitatud tähelepanekuid ja muud usaldusväärset teavet, võib komitee määrata ühe või mitu oma liiget, kes viivad läbi uurimise ja teavitavad komiteed viivitamata selle tulemustest. Kui see on põhjendatud ja kui osalisriik on andnud oma nõusoleku, võib uurimise käigus külastada ka osalisriigi territooriumi.
3. Selline uurimine viiakse läbi konfidentsiaalselt ja osalisriigi koostööd taotletakse menetluse kõigis etappides.
4. Pärast sellise uurimise tulemuste läbivaatamist edastab komitee need järeldused koos märkuste ja soovitudega viivitamata asjaomasele osalisriigile.
5. Asjaomane osalisriik esitab võimalikult kiiresti ja kuue kuu jooksul pärast komitee edastatud järelduste, märkuste ja soovitude kättesaamist oma tähelepanekud komiteele.
6. Pärast sellise menetluse lõpetamist seoses käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tehtud uurimisega võib komitee pärast konsulteerimist asjaomase osalisriigiga otsustada lisada menetluse tulemuste kokkuvõtliku kirjelduse oma käesoleva protokollis artiklis 16 sätestatud aruandesse.
7. Iga osalisriik võib käesoleva protokollis allakirjutamise või ratifitseerimise või sellega ühinemise ajal deklareerida, et ta ei tunnista käesolevas artiklis sätestatud komitee pädevust seoses mõnes või kõigis lõikes 1 loetletud õigusaktides sätestatud õigustega.
8. Iga osalisriik, kes on teinud käesoleva artikli lõike 7 kohase avalduse, võib selle avalduse igal ajal tagasi võtta, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

ARTIKKEL 14. UURIMISMENETLUSE JÄRELMEETMED

1. Komitee võib vajaduse korral pärast artikli 13 lõikes 5 nimetatud kuuekuulise tähtaja möödumist kutsuda asjaomast osalisriiki üles teavitama teda meetmetest, mis on võetud ja kavandatud vastusena käesoleva protokollis artikli 13 alusel läbiviidud uurimisele.
2. Komitee võib kutsuda osalisriiki üles esitama täiendavat teavet meetmete kohta, mida osalisriik on võtnud vastuseks artikli 13 alusel läbiviidud uurimisele, sealhulgas, kui komitee peab seda asjakohaseks, konventsiooni artikli 44, laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokollis artikli 12 või vajaduse korral laste osalemist relvastatud konfliktides käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokollis artikli 8 alusel esitatavates hilisemates aruannetes.

IV OSA. LÕPPSÄTTED

ARTIKKEL 15. RAHVUSVAHELINE ABI JA KOOSTÖÖ

1. Komitee võib asjaomase osalisriigi nõusolekul edastada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni spetsialiseeritud asutustele, fondidele ja programmidele ning muudele pädevatele organitele oma seisukohti või soovitusi seoses kaebuste ja päringutega, mis osutavad vajadusele tehnilise nõuande või abi järele, koos osalisriigi tähelepanekute ja soovitudega, kui need on esitatud nende seisukohtade või soovitude kohta.
2. Samuti võib komitee asjaomase osalisriigi nõusolekul juhtida nende organite tähelepanu kõikidele käesoleva protokollis alusel käsitletud kaebustest tulenevatele küsimustele, mis võivad aidata neil oma pädevuse piires otsustada, kas rahvusvahelised meetmed, mis võivad aidata osalisriikidel saavutada edu konventsioonis ja/või selle fakultatiivprotokollides tunnustatud õiguste rakendamisel, on otstarbekad.

ARTIKKEL 16. ARUANNE ÜLDKOGULE

Komitee lisab konventsiooni artikli 44 lõike 5 kohaselt iga kahe aasta järel üldkogule esitatavasse aruandesse kokkuvõtte oma tegevusest käesoleva protokollis alusel.

ARTIKKEL 17. FAKULTATIIVPROTOKOLLI LEVITAMINE JA SELLEST TEAVITAMINE

Iga osalisriik kohustub käesolevat protokollis laialdaselt teatavaks tegema ja levitama ning hõlbustama juurdepääsu teabele komitee seisukohtade ja soovitude kohta, eelkõige seoses osalisriiki puudutavate küsimustega, sobivate ja aktiivsete vahendite abil ning kättesaadaval kujul nii täiskasvanutele kui ka lastele, sealhulgas puuetega inimestele.

ARTIKKEL 18. ALLAKIRJUTAMINE, RATIFITSEERIMINE JA ÜHINEMINE

1. Käesolev protokoll on allakirjutamiseks avatud kõikidele riikidele, kes on konventsioonile või selle kahele esimesele fakultatiivprotokollile alla kirjutanud, need ratifitseerinud või nendega ühinenud.
2. Käesoleva protokolliga peab ratifitseerima iga riik, kes on ratifitseerinud konventsiooni või ühe selle kahest esimesest fakultatiivprotokollist või ühinenud sellega. Ratifitseerimiskirju hoitakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures.
3. Käesoleva protokolliga võivad ühineda kõik riigid, kes on ratifitseerinud konventsiooni või ühe selle kahest esimesest fakultatiivprotokollist või ühinenud sellega.
4. Ühinemine jõustub ühinemiskirja hoiuleandmisega peasekretärile.

ARTIKKEL 19. JÕUSTUMINE

1. Protokoll jõustub kolme kuu möödudes alates kümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmisest.
2. Iga riigi puhul, kes ratifitseerib käesoleva protokolliga või ühineb sellega pärast kümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist, jõustub käesolev protokoll kolm kuud pärast tema ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmise kuupäeva.

ARTIKKEL 20. PÄRAST JÕUSTUMIST TOIMEPANDUD RIKKUMISED

1. Komitee on pädev otsustama üksnes konventsioonis ja/või selle kahes esimeses fakultatiivprotokollis sätestatud õiguste rikkumiste üle, mis toimuvad pärast käesoleva protokolliga jõustumist.
2. Kui riik ühineb käesoleva protokolliga pärast selle jõustumist, on selle riigi kohustused komitee ees seotud ainult konventsioonis ja/või selle kahes esimeses fakultatiivprotokollis sätestatud õiguste rikkumisega, mis toimuvad pärast käesoleva protokolliga jõustumist asjaomase riigi suhtes.

ARTIKKEL 21. MUUDATUSED

1. Iga osalisriik võib teha ettepaneku käesoleva protokolliga muutmiseks ja esitada selle Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Peasekretär edastab kõik muudatusettepanekud osalisriikidele koos taotlusega teatada, kas nad pooldavad osalisriikide koosolekut ettepanekute arutamiseks ja nende üle otsustamiseks. Kui nelja kuu jooksul alates sellise kaebuse kuupäevast pooldab vähemalt üks kolmandik osalisriikidest sellist kohtumist, kutsub peasekretär kohtumise kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all. Peasekretär esitab iga muudatuse, mis on vastu võetud kahe kolmandiku kohalolevate ja hääletavate osalisriikide hääletamusega, heakskiitmiseks Peaassambleele ja seejärel kõigile osalisriikidele.
2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud ja heaks kiidetud muudatus jõustub kolmekümnendal päeval pärast seda, kui hoiule antud heakskiitmiskirjade arv saavutab kaks kolmandikku osalisriikide arvust muudatuse vastuvõtmise kuupäeval. Seejärel jõustub muudatus iga osalisriigi suhtes kolmekümnendal päeval pärast tema enda heakskiitmiskirja hoiuleandmist. Muudatus on siduv ainult neile osalisriikidele, kes on selle heaks kiitnud.

ARTIKKEL 22. DENONSSEERIMINE

1. Iga osalisriik võib käesoleva protokolliga igal ajal denonsseerida, teatades sellest kirjalikult Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Denonsseerimine jõustub üks aasta pärast seda, kui peasekretär on teate kätte saanud.
2. Denonsseerimine ei piira käesoleva protokolliga sätestatud jätkuvat kohaldamist artiklite 5 või 12 alusel esitatud kaebuste või artikli 13 alusel enne denonsseerimise jõustumise kuupäeva algatatud uurimise suhtes.

ARTIKKEL 23. HOIULEVÕTJA JA PEASEKRETÄRI TEADE

1. Käesoleva protokolliga hoiulevõtja on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.
2. Peasekretär teavitab kõiki riike järgmisest:
 - a. allakirjutamine, ratifitseerimine ja ühinemine käesoleva protokolliga raames;
 - b. käesoleva protokolliga ja selle muudatuste jõustumise kuupäev vastavalt artiklile 21;
 - c. iga käesoleva protokolliga artikli 22 kohane denonsseerimine.

ARTIKKEL 24. KEELED

1. Käesolev protokoll, mille araabia-, hiina-, inglise-, prantsuse-, vene- ja hispaaniakeelne tekst on võrdselt autentne, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni arhiivi.

2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär edastab käesoleva protokolli tõestatud koopiad kõigile riikidele.

Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on a communications procedure

The States parties to the present Protocol,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, the recognition of the inherent dignity and the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Noting that the States parties to the Convention on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Convention") recognize the rights set forth in it to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status,

Reaffirming the universality, indivisibility, interdependence and interrelatedness of all human rights and fundamental freedoms,

Reaffirming also the status of the child as a subject of rights and as a human being with dignity and with evolving capacities;

Recognizing that children's special and dependent status may create real difficulties for them in pursuing remedies for violations of their rights,

Considering that the present Protocol will reinforce and complement national and regional mechanisms allowing children to submit complaints for violations of their rights,

Recognizing that the best interests of the child should be a primary consideration to be respected in pursuing remedies for violations of the rights of the child, and that such remedies should take into account the need for child-sensitive procedures at all levels,

Encouraging States parties to develop appropriate national mechanisms to enable a child whose rights have been violated to have access to effective remedies at the domestic level,

Recalling the important role that national human rights institutions and other relevant specialized institutions, mandated to promote and protect the rights of the child, can play in this regard,

Considering that, in order to reinforce and complement such national mechanisms and to further enhance the implementation of the Convention and, where applicable, the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography and on the involvement of children in armed conflict, it would be appropriate to enable the Committee on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Committee") to carry out the functions provided for in the present Protocol, Have agreed as follows:

PART I GENERAL PROVISION

ARTICLE 1 COMPETENCE OF THE COMMITTEE ON THE RIGHTS OF THE CHILD

1. A State party to the present Protocol recognizes the competence of the Committee as provided for by the present Protocol.
2. The Committee shall not exercise its competence regarding a State party to the present Protocol on matters concerning violations of rights set forth in an instrument to which that State is not a party.
3. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State that is not a party to the present Protocol.

ARTICLE 2 GENERAL PRINCIPLES GUIDING THE FUNCTIONS OF THE COMMITTEE

In fulfilling the functions conferred on it by the present Protocol, the Committee shall be guided by the principle of the best interests of the child. It shall also have regard for the rights and views of the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

ARTICLE 3 RULES OF PROCEDURE

1. The Committee shall adopt rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol. In doing so, it shall have regard, in particular, for article 2 of the present Protocol in order to guarantee child-sensitive procedures.

2. The Committee shall include in its rules of procedure safeguards to prevent the manipulation of the child by those acting on his or her behalf and may decline to examine any communication that it considers not to be in the child's best interests.

ARTICLE 4 PROTECTION MEASURES

1. A State party shall take all appropriate steps to ensure that individuals under its jurisdiction are not subjected to any human rights violation, ill-treatment or intimidation as a consequence of communications or cooperation with the Committee pursuant to the present Protocol.

2. The identity of any individual or group of individuals concerned shall not be revealed publicly without their express consent.

PART II COMMUNICATIONS PROCEDURE

ARTICLE 5 INDIVIDUAL COMMUNICATIONS

1. Communications may be submitted by or on behalf of an individual or group of individuals, within the jurisdiction of a State party, claiming to be victims of a violation by that State party of any of the rights set forth in any of the following instruments to which that State is a party:

- a. The Convention;
- b. The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;
- c. The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. Where a communication is submitted on behalf of an individual or group of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

ARTICLE 6 INTERIM MEASURES

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State party concerned for its urgent consideration a request that the State party take such interim measures as may be necessary in exceptional circumstances to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violations.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

ARTICLE 7 ADMISSIBILITY

The Committee shall consider a communication inadmissible when:

- a. The communication is anonymous;
- b. The communication is not in writing;
- c. The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of the Convention and/or the Optional Protocols thereto;
- d. The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;
- e. All available domestic remedies have not been exhausted. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief;
- f. The communication is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;
- g. The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State party concerned, unless those facts continued after that date;
- h. The communication is not submitted within one year after the exhaustion of domestic remedies, except in cases where the author can demonstrate that it had not been possible to submit the communication within that time limit.

ARTICLE 8 TRANSMISSION OF THE COMMUNICATION

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State party concerned, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State party concerned as soon as possible.

2. The State party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that it may have provided. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

ARTICLE 9 FRIENDLY SETTLEMENT

1. The Committee shall make available its good offices to the parties concerned with a view to reaching a friendly settlement of the matter on the basis of respect for the obligations set forth in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

2. An agreement on a friendly settlement reached under the auspices of the Committee closes consideration of the communication under the present Protocol.

ARTICLE 10 CONSIDERATION OF COMMUNICATIONS

1. The Committee shall consider communications received under the present Protocol as quickly as possible, in the light of all documentation submitted to it, provided that this documentation is transmitted to the parties concerned.

2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications received under the present Protocol.

3. Where the Committee has requested interim measures, it shall expedite the consideration of the communication.

4. When examining communications alleging violations of economic, social or cultural rights, the Committee shall consider the reasonableness of the steps taken by the State party in accordance with article 4 of the Convention. In doing so, the Committee shall bear in mind that the State party may adopt a range of possible policy measures for the implementation of the economic, social and cultural rights in the Convention.

5. After examining a communication, the Committee shall, without delay, transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.

ARTICLE 11 FOLLOW-UP

1. The State party shall give due consideration to the views of the Committee, together with its recommendations, if any, and shall submit to the Committee a written response, including information on any action taken and envisaged in the light of the views and recommendations of the Committee. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures the State party has taken in response to its views or recommendations or implementation of a friendly settlement agreement, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

ARTICLE 12 INTERSTATE COMMUNICATIONS

1. A State party to the present Protocol may, at any time, declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State party claims that another State party is not fulfilling its obligations under any of the following instruments to which the State is a party:

- a. The Convention;
- b. The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;
- c. The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. The Committee shall not receive communications concerning a State party that has not made such a declaration or communications from a State party that has not made such a declaration.

3. The Committee shall make available its good offices to the States parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of the respect for the obligations set forth in the Convention and the Optional Protocols thereto.

4. A declaration under paragraph 1 of the present article shall be deposited by the States parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communications by any State party shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State party concerned has made a new declaration.

PART III INQUIRY PROCEDURE

ARTICLE 13 INQUIRY PROCEDURE FOR GRAVE OR SYSTEMATIC VIOLATIONS

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State party of rights set forth in the Convention or in the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography or on the involvement of children in armed conflict, the Committee shall invite the State party to cooperate in the examination of the information and, to this end, to submit observations without delay with regard to the information concerned.
2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State party concerned, as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State party, the inquiry may include a visit to its territory.
3. Such an inquiry shall be conducted confidentially, and the cooperation of the State party shall be sought at all stages of the proceedings.
4. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit without delay these findings to the State party concerned, together with any comments and recommendations.
5. The State party concerned shall, as soon as possible and within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.
6. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2 of the present article, the Committee may, after consultation with the State party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its report provided for in article 16 of the present Protocol.
7. Each State party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in the present article in respect of the rights set forth in some or all of the instruments listed in paragraph 1.
8. Any State party having made a declaration in accordance with paragraph 7 of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 14 FOLLOW-UP TO THE INQUIRY PROCEDURE

1. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 13, paragraph 5, invite the State party concerned to inform it of the measures taken and envisaged in response to an inquiry conducted under article 13 of the present Protocol.
2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures that the State party has taken in response to an inquiry conducted under article 13, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

PART IV FINAL PROVISIONS

ARTICLE 15 INTERNATIONAL ASSISTANCE AND COOPERATION

1. The Committee may transmit, with the consent of the State party concerned, to United Nations specialized agencies, funds and programmes and other competent bodies its views or recommendations concerning communications and inquiries that indicate a need for technical advice or assistance, together with the State party's observations and suggestions, if any, on these views or recommendations.

2. The Committee may also bring to the attention of such bodies, with the consent of the State party concerned, any matter arising out of communications considered under the present Protocol that may assist them in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to assisting States parties in achieving progress in the implementation of the rights recognized in the Convention and/or the Optional Protocols thereto..

ARTICLE 16 REPORT TO THE GENERAL ASSEMBLY

The Committee shall include in its report submitted every two years to the General Assembly in accordance with article 44, paragraph 5, of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

ARTICLE 17 DISSEMINATION OF AND INFORMATION ON THE OPTIONAL PROTOCOL

Each State party undertakes to make widely known and to disseminate the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular with regard to matters involving the State party, by appropriate and active means and in accessible formats to adults and children alike, including those with disabilities.

ARTICLE 18 SIGNATURE, RATIFICATION AND ACCESSION

1. The present Protocol is open for signature to any State that has signed, ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto,
2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

ARTICLE 19 ENTRY INTO FORCE

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit of the tenth instrument of ratification or instrument of accession, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

ARTICLE 20 VIOLATIONS OCCURRING AFTER THE ENTRY INTO FORCE

1. The Committee shall have competence solely in respect of violations by the State party of any of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol.
2. If a State becomes a party to the present Protocol after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to violations of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol for the State concerned.

ARTICLE 21 AMENDMENTS

1. Any State party may propose an amendment to the present Protocol and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States parties with a request to be notified whether they favour a meeting of States parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months of the date of such communication, at least one third of the States parties favour such a meeting, the Secretary-General shall convene the meeting under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly for approval and, thereafter, to all States parties for acceptance.
2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into

force for any State party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States parties that have accepted it.

ARTICLE 22 DENUNCIATION

1. Any State party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.
2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under articles 5 or 12 or any inquiry initiated under article 13 before the effective date of denunciation.

ARTICLE 23 DEPOSITARY AND NOTIFICATION BY THE SECRETARY-GENERAL

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Protocol.
2. The Secretary-General shall inform all States of:
 - a. Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;
 - b. The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment thereto under article 21;
 - c. Any denunciation under article 22 of the present Protocol.

ARTICLE 24 LANGUAGES

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.